

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΑΜΗΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμὰς 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ 20

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἰτίαν :

“ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ” ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 20 Μαΐου 1906

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψὴν καὶ τῶν ἑλεγχόντων δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπτης τῆς ἑλῆς καὶ ὑπεύθυνος
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΤΟ ΠΕΡΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Διὰ περὶ αὐτοῦ γινώμει τοῦ κ.
ΗΛΙΑ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Ὁ διακεκριμένος νομομαθὴς καὶ δικηγόρος κ. Ἡλίας Ποταμιάνος ἔσχε τὴν προθυμίαν νὰ ἐμιστενεθῆ εἰς συνεργάτην ἡμῶν τὰς καταθέτω κρίσεις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης Νομοσχεδίου περὶ Εἰσαγγελῶν, τοῦ δόποιον τὰ κυριώτερα μέρη ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον :

Εἰς τὸ ἐρώτημά σας ἀσφαλῶς δὲν δύναμαι ν' ἀπαντήσω, διότι εἶδον μὲν εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι εἰσάγεται ἐν τοιοῦτο νομοσχεδίον, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη τις ὡς βάσιν τοιαύτας πληροφορίες.

Καὶ πρῶτον ἢ ἀρχὴ τῆς διὰ συναγωνισμοῦ εἰσαγωγῆς Ἀντεισαγγελῶν ἢ καὶ Εἰσαγγελῶν μοι φαίνεται ἀπίστευτος.

1) διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν διαγωνισμῶν δὲν ἐπέτυχε παρ' ἡμῖν, οὐχὶ δὲ σπανίως οἱ διαγωνισμοὶ ἐθεωρήθησαν ὡς διαγωνισμοί.

2) διότι οἱ γενόμενοι διὰ τοὺς Παρέδρους δικαστὰς διαγωνισμοὶ χρησιμεύουν καὶ διὰ τοὺς Ἀντεισαγγελεῖς, καθότι οἱ ἐγκρινόμενοι Παρέδρου δικαστὰς ὑπηρετοῦν ὡς Ἀντεισαγγελεῖς καὶ ὁμοῦ ἐκ τούτων οὐδεὶς εὐρέθῃ καλῶς, ἢ διωρισθῆ Εἰσαγγελεὺς.

3) διότι ἂν ὁ διαγωνισμὸς θὰ γίνεταί ὡς ὁ τῶν Παρέδρων δικαστῶν (καὶ φυσικῶς εἰς τ' αὐτὰ περίπτου μαθήματα θὰ περιστρέφεται οὗτος) εἶνε περιττὸς καὶ ἄλλος διαγωνισμὸς.

4) διότι κυρίως τὰ προσόντα ἄτινα ἀπαιτοῦσι δι' εἰσαγγελεῶν δὲν δύναται ἐν διαγωνισμῶ νὰ κριθῶσιν. Οὗτο προσόντα Εἰσαγγελεῶν, εἶναι χαρακτὴρ αὐστηρὸς καὶ σθεναρὸς, πείρα μεγάλη δικαστικῆ καὶ κοινωνικῆ, φιλοπονία οὐχὶ συνήθης, πνεῦμα εὐρὺ ἀλλὰ προσεκτικόν, ἦθος ἐμπνέον πεποιθήσιν περὶ τῆς ἀμεροληψίας καὶ ἀκεραιότητος καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἅπερ δὲν δύναται νὰ διαγνωσθῶσιν ἐν διαγωνισμῶ.

Πλὴν τούτου, ἤκουσα, ὅτι συμβούλιον ἐκ τῶν εἰσαγγελεῶν τῶν Ἐφετῶν θὰ γνωμοδοτῆ καὶ ἡ γνώμη του θὰ εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ὑπουργεῖον. Τοῦτο θεωρῶ ἀδύνατον νὰ σκεφθῆ τις, διότι πῶς θὰ γνωρίζουν οἱ Εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν τοὺς Εἰσαγγελεῖς, τοὺς μὴ ὑπηρετοῦντας ἢ μὴ ὑπηρετήσαντας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των;

Ἄν ὅλοι οἱ Εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν εἶνε εἰς θέσιν νὰ δώσωσι γνώμην πεφωτισμένην τοῦτο γνωρίζει, ἢ ὑπηρεσία, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς ὡς τοιοῦτους κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν δύναται καὶ ἀφελούσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ πιστεύωσιν, ὡς πρὸς τὰς πληροφορίες ἃς δίδουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ των ὑπηρετούντων Εἰσαγγελεῶν. Ἐπραξαν καὶ πράττουσι τοῦτο οἱ Ὑπουργοί; Λαμβάνοντες δὲ ἐκθέσεις αὐτῶν ἐπέστησαν ὅτι στηρίζονται εἰς λόγους πειθόντας; Καὶ ἂν τοῦτο γίνεταί, πρὸς τί τὸ συμβούλιον αὐτῶν; Οἱ Εἰσαγγελεῖς ἔχουσι τὴν ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν ὅλων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς περιφερείας των. Ἄσκούσι ταύτην; Οἱ Εἰσαγγελεῖς προκαλοῦσι τὴν ἐνέργειαν τῆς πειθαρχικῆς ἀγωγῆς, καὶ ἄσκούσι καὶ αὐτοὶ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐν τινι μέτρῳ. Ἐρωτῶ, ἢ τοιαύτη ἐξουσία αὐτῶν εἶνε ἐνεργὸς, ἢ παρέλυσε σχεδὸν ὀλοσχερῶς; Ὅπως δὴποτε τὸ νὰ θεωρῆται ἡ γνώμη

των ὑποχρεωτικὴ εἶνε ἀντισυνταγματικόν, διότι οὕτως αἰρεται ἡ εὐθὴνη τοῦ Ὑπουργοῦ, ἣτις δὲν πρέπει νὰ καλύπτεται ὑπὸ τοιαύτας διατυπώσεις. Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους φρονῶ ὅτι ὅλως ἄλλα μέτρα πρέπει νὰ ληφθῶσι.

Ἡ θέσις τοῦ Εἰσαγγελεῶς, ἢ ἀναρχὴ εἰς τὴν περιωπὴν ἢ ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων ἐνοεῖ, καὶ ἢ ἡ φύσις τῆς ἀποστολῆς τοῦ Εἰσαγγελεῶς ἀπαιτεῖ, ἵνα ἦνε οὗτος ὁ ὀφθαλμὸς τῆς δικαιοσύνης τῆς περιφερείας του, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς τῆς δικαιοσύνης ἐφ' ὅλων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν διαχειριστῶν περιουσιῶν δημοτικῶν, κοινωτικῶν, ὀφραϊκῶν κλπ. πρέπει ἢ θέσις αὐτῶν νὰ ὑψωθῆ. Πρὸς τοῦτο συντελεστικόν εἶναι νὰ δοθῆ εἰς τοὺς Εἰσαγγελεῖς μισθὸς ἀνάλογος καὶ ἐξασφάλις ἀπὸ ἐπιδράσεως. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα πρέπει νὰ περιορισθῆ ὁ ἀριθμὸς καὶ τῶν Ἐφετείων καὶ τῶν Πρωτοδικείων, ὅταν δὲ ταῦτα γεινωσιν, ὁ ὕπουργὸς ἔχων καλὴν θέλησιν, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ εὕρῃ ἐν τῷ δικαστικῷ σώματι καὶ ἐν ταῖς συλλόγοις τῶν δικηγόρων πρόσωπα κατάλληλα πρὸς τοῦτο.

Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς δύναται νὰ προκαλῆ καὶ ἐξεργῆ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν.

Ταῦτα δύναμαι νὰ σας εἶπω προχειρῶς ἐπὶ τῶν δημοσιευθειῶν πληροφοριῶν εἰς ἃς, ἐπαναλαμβάνω νὰ σας εἶπω, δὲν ἀποδίδω ἄξιαν, διότι θεωρῶ βεβαιωμένον καὶ ἄσκοπον τοιοῦτο νομοσχεδίον.

ΕΝΩΤΙΣΘΩΜΕΝ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ἡ ἐν τῇ ἰταλικῇ Βουλῇ τῆς 25 Μαρτίου 1903 ἀγορευτικὸς τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ G. Zanardelli

Κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Δικηγόρου κ. Ἀριστ. Λαοκαλάκη.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

[Καὶ ναὶ μὲν ἀφηρημένως ὑποδεικνύει ὁ ῥήτωρ, ὅτι ἔδει νὰ ἐπιτύχομεν σύστημα ἀπολύτου ἀφομοίωσης τῶν βαθμῶν, ἐὰν τοιαύτη ἀφομοίωσις δὲν ἤθελεν ἐν τῇ πράξει παρακλύσει ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τῶν δικαστῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, αἵτινες βαίνουσιν αὐξανόμεναι. Ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ ὡς ἀκολούθως :]

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ σωτήριος σκοπός, πρὸς ὃν ὑποστηρίζομεν διὰ τῶν ἄνω σκέψεών μας, ὅτι ὀφείλομεν ν' ἀποβλέπωμεν, ἐπιτυγχάνεται κατὰ μέγα μέρος διὰ τῶν προτεινομένων μέτρων μας, δι' ὧν, ἐὰν δὲν καταργουῦνται οἱ βαθμοὶ, περικόπεται ὁμοῦ ὁ μέγας αὐτῶν ἀριθμὸς καὶ ἡ μεταξὺ τῶν ποικίλων ἀξιομάτων ἀπόστασις, καθ' ὅσον οἱ βαθμοὶ περιορίζονται μόνον εἰς δύο, τῶν προαγωγῶν μὴ ὑφισταμένων σχεδὸν διὰ τὸ Ἀκυρωτικὸν Δικαστήριον.

Οὐχὶ δὲ μόνον ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν προαγωγῶν μέχρι τοῦ κατωτάτου αὐτῶν ὀρίου διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀλλ' ἤδη ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου, δημιουργεῖται διὰ τὸν δικαστικὸν ὑπάλληλον τοιαύτη θέσις, ὥστε νὰ δύναται νὰ αἰσθάνηται ἐν τῇ ἐδρᾷ του εὐχαρίστησιν, εἰς τρόπον ὥστε εἴμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῆ τὸ ὑπ' ἑμοῦ ἄλλοτε μνημονευθὲν παράδειγμα δύο μεγάλων ἀνδρῶν, τοῦ Donat καὶ τοῦ Rothier, αἵτινες ἀπεποιθήσαν τὰς εἰς αὐτοὺς προσενεχθείσας ἀνωτάτας δικαστικὰς θέσεις, προτιμήσαντες νὰ μένωσι παρὰ

τοῖς ταπεινοῖς πρωτοδικείοις τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς των. Οὕτω καὶ ὁ δικαστὴς ἀγγλικῆς κομητείας ἀναπτύσσει τὴν ἐργατικότητά του ἐν τῇ ὀρισμένῃ δι' αὐτὸν περιφερείᾳ περιορισμένης ἀρμοδιότητος, καὶ κατὰ σύστημα, εἰς ὁ ἀκριβῶς εἶνε ὅλως ξένη ἢ σκέψις τῶν προαγωγῶν καὶ τῆς ἱεραρχίας.

Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς πληθῆος τῆς τῶν βαθμῶν καὶ τῶν προαγωγῶν, συμβάλλει ἐν τούτοις καὶ ὁ κανὼν, ὃν καθιεροῖ τὸ προτεινόμενον ὑμῖν νομοσχεδίον, καθ' ὃν ἡ ἐκλογή τοῦ Προέδρου πίπτει ἐφ' ἑνὸς τῶν μελῶν τοῦ δικαστικοῦ σώματος, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ προεδρεύωσι, χωρὶς ἢ Προεδρεία νὰ φέρῃ μετ' ἑαυτῆς ὑπεροχὴν τινὰ βαθμοῦ οἰκονομικῆς, εἰς τρόπον ὥστε, ὅπως Λατινικῆ τις παράδοσις ἀναφέρει, ὁ πρόεδρος εἶνε πρῶτος ἐν τοῖς ἴσοις.

Τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο σύστημα ἐπροτάθη καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν συγκροτηθειῶν ἐκ τῶν διασημοτέρων νομομαθῶν τῆς ἐποχῆς, αἵτινες ἐπεξεργάσθησαν τὰ νομοσχεδία τῆς δικαστικῆς μεταρρυθμίσεως.

Ἀπαλλάσσεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, γράφει ὁ Ἰούλιος Favre, ἀπαλλάσσεται ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία βαρείας εὐθύνης καὶ ἀφαιρεταί ἀπ' αὐτῆς ἰσχυρὸν ἐνεργείας μέρος, οὐ, οὐχὶ πάντοτε, ἐποιεῖτο καλὴν χρῆσιν. Ἡ ὑπεροχὸς ἐξουσία τοῦ Προέδρου κακῶς συμβιβάζεται μετὰ τῆς ἀνεξαρτησίας, ἣτις ὀφείλει νὰ παραμένῃ ὁ ἀπόλυτος τῆς δικαιοσύνης κανὼν. Ἐκλεγόμενον ὁμοῦ τοῦ Προέδρου ὑπὸ τῶν ὁμοίων του, πᾶσα ἢ ἐπιβλαβὴς ὑπαρξίς τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἐξαρτήσεως ἐξαλείφεται, ὁ δὲ Πρόεδρος θὰ ἀπολαμβάνῃ μὲν μικρότερον βαθμὸν ὑπακοῆς, θὰ ἔχη ὁμοῦ μεγαλειότερον βαθμὸν ἀληθοῦς σεβασμοῦ. Δὲν θὰ ἐπιβάλληται πλέον, ἀλλὰ θὰ καθοδηγῆ καὶ δὲν θὰ δικαιολογῆ τὸ ἀξίωμα του διὰ τοῦ τίτλου, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀρετῆς του.

Διὰ τῆς παραχωρήσεως δὲ τοῦ δικαιοῦματος τοῦ διορισμοῦ τούτου εἰς τὰ ἀμέσως ἀνωτέρα δικαστήρια, ἦτοι εἰς τὰ ἀναθεωρητικὰ Δικαστήρια διὰ τοὺς Προέδρους τῶν Ἐφετείων, καὶ εἰς τὸ Ἀκυρωτικὸν διὰ τοὺς Προέδρους τῶν ἀναθεωρητικῶν, θέλουσι καθιερωθῆ μεταξὺ τῶν δικαστικῶν τούτων σωμάτων σχέσεις ἀλληλεγγύης πρὸς μεγάλην ὀφείλιαν τῆς Δικαιοσύνης, θέλει καθιερωθῆ νέα εὐεργετικὴ συνοχὴ, ἀφοῦ τὸ ἀποτελοῦν τὴν δύναμιν ἰδρυματικῆς τινος εἶνε ὁ δεσμός, ὅστις ἐνοῖ τὰ διάφορα αὐτοῦ μέρη.

Ἀρθεῖσις οὕτως, ὅπως ἐξεφράσθη, τῆς μεγάλης πληθῆος τῶν βαθμῶν, ἀρθεῖσις τῆς ἀκαταπαύστου ἀποβλέψεως εἰς τὰς προαγωγὰς, αἵτινες εἶνε συνέπεια αὐτῶν, ἀποβαίνει πολὺ σπανιότερα πᾶσα αὐθαίρεσις οἰκονομικῆς ἐξουσίας διαθετοῦσης τὰ τῆς τύχης τῶν δικαστῶν. Ἴδωμεν ἤδη διὰ τίνας συστήματος συμφέρει νὰ γίνωνται εἴτε οἱ διορισμοὶ κατὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ δικαστικὸν σῶμα εἴτε αἱ προαγωγὰς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τῶν δικαστῶν ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ καθόλου ἀποκλεισμοῦ τῆς αὐθαίρεσις καὶ τῆς εὐνοίας.

Οἱ δι' ἐκλογῆς δικαστὰι

Τὸ ἐκλεκτικὸν σύστημα, καίτοι πολλοὶ τὸ ἐποφθαλμιῶσι διὰ τὸ ἐνεστὸς

ἢ τοῦλάχιστον διὰ τὸ μέλλον, τὸ καθαρῶς ἐκλεκτικὸν σύστημα μοι φαίνεται ὅτι εἶνε ἀποκλειστέον, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἀνάγκην πεποιθήσιν μου, φρονῶ ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ οὐδὲ κἂν τὸ ἰδεῶδες τοῦ μέλλοντος.

Μοι φαίνεται πράγματι ὅτι τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κριτικὴν, καὶ οὐδὲ εἶνε πρόσφορον ὅπως ἐκπληρώσῃ τοὺς βρῶς ἀγαθῆς τῆς δικαιοσύνης διαχειρίσεως πρὸ πάντων δὲ ἐν χώρᾳ διατελούσῃ ὑπὸ τοὺς ἡμετέρους πολιτικούς καὶ κοινωνικούς βρῶς.

Δι' ἀναγραφῆς παραδειγμάτων ὁ ῥήτωρ, εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀναφέρει ὅτι ἐν οὐδεμῶ τῶν μεγάλων ἐπικρατειῶν ὑφίσταται τὸ ἐκλεκτικὸν διὰ τοὺς δικαστὰς σύστημα, εἴτε δὲ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ἡ ἀνάμνησις τῆς Μεγάλης ἐπαναστάσεως, τὸ σύστημα τοῦτο ἀπεκρούσθη προσφάτως καὶ ἀπὸ τὰς μᾶλλον δημοκρατικὰς συνελούσεως.

Εἶτα ὁ ῥήτωρ ἐξακολουθεῖ :

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῆ 20 Μαΐου

Ἀναμφιβόλως ὁ τέως Εἰρηνοδίκης κ. Γ. Γκούμας, ὁ μετὰ τῆς αὐταπαρνήσεως βίβας κατὰ πρόσωπον τῆς Πολιτείας τὸ ἀξίωμα τοῦ Εἰρηνοδίκου, δὲν κατέστη ἀγγελοῦ νέων εἰδήσεων καὶ ἀγνωστων γεγονότων διὰ τοῦ ἡμερολογίου του, οὕτινος σελίδας τινὰς ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλλου τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, μετὰ δὲ τῶν πνευμένων ἡμῶν τὴν δύναμιν, ἐτονίσσαμεν ὅτι λαϊκὴ δικαιοσύνη κατ' ὄνομα μόνον λειτουργεῖ. Εἰρηνοδικία καὶ Εἰρηνοδικεῖα, Πταισματοδικία καὶ Πταισματοδικεῖα, ἔχομεν πάμπολλα, τόσα μάλιστα, ὥστε πάσχομεν ἀπὸ πραγματικὴν ὑπερτροφίαν. Δικαιοσύνην ὁμοῦ κατωτέραν τοιαύτην, πρὸς ἣν μετὰ πεποιθήσεως νὰ καταφεύγουν αἱ κατώτεροι λαϊκὰ τάξεις, οὔτε κατὰ σκιὰν ἔχομεν. Ἐνθ' ἀφ' ἑνός, διὰ τῶν ἐκάστοτε νομοθετημάτων, κατεστήσαμεν τὰ Εἰρηνοδικεῖα ἀληθῆ πρακτορεῖα τῆς διοικήσεως, δι' αὐτῶν διεξάγοντες τὸ μεγαλειότερον μέρος τῆς λιμενικῆς ὑπηρεσίας καὶ ὀλοκλήρον, ἀνεῦ ὑπερβολῆς, τὴν ἀνακριτικὴν καὶ τὸ πλεῖστον τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τὸ μέγιστον τῆς φορολογικῆς, διεπλάσαμεν τὸν Εἰρηνοδικὴν εἴλωτα αὐτόχρημα τῶν κομματάρχισκων ἐκείνων, τοὺς ὁποίους μετὰ τὴν δύναμιν τῆς ἀφελοῦς περιγραφικότητος ἐξωγράφισεν ὁ ἄμεσον τὴν ἐπιρροὴν των δοκιμάσας κ. Γ. Γκούμας, ὁ πικροτάτην τούτων λαθῶν πείραν, ὁ εἰς σκηνίτην κατὰ κυριολεξίαν μεταβληθεὶς, ὁ λακτιζόμενος σήμερον ἀπὸ τῶν Τεμπῶν τὴν κοιλάδα καὶ τὴν ἐπομένην εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Ταυγέτου εὐρισκόμενος, ἵνα τὴν ἐπαύριον σταθμεύσῃ ἐπ' ὀλίγον εἰς τὰς φιλοξένους τῆς Ἀνάφης ἀκτὰς.

Τὰ ἀποτελέσματα ἐπομένως τῆς

τοιαύτης καταστάσεως ούτε δ' με τόσην απογοήτευσιν αποχωρήσας Ειρηνοδίκης ήτο ανάγκη να περιγράψω, ούτε ήμεις ή ο ήμερήσιος τύπος να σχολιάσωμεν, επιτιθέμενοι κατά τούτου ή εκείνου του πολιτικού κόμματος. Όλοι δρέπομεν τους καρπούς των άπρύτων μόχθων μας, άφου όλοι άπδ καταβολής του θεσμού των Ειρηνοδικών εν Ελλάδι, καθήδρην ήγωνίσθημεν και άγωνιζόμεθα πώς δι' αυτού να επικρατήσωμεν πολιτικώς, πώς τδ προσωπικόν αυτού να πλουτίσωμεν με όργανα κατάλληλα προς θεραπείαν των όρξέων μας. Πράγματι δέ οι άγωνες ήμών ούτοι έστέφθησαν υπό επιτυχίας πληρεστάτης, μέχρι τοιούτου μάλιστα σημείου, ώστε έξωντώσαμεν τελείως την πρώτην ταύτην και κυριωτέραν της Δικαιοσύνης βαθμίδα, εις βάρος ταύτης κομματικώς όργιάζοντες, ταύτην εκλέγοντες ως θεράπειαν των κομματικών μικροσυμφερόντων. Άτυχώς δέ ή τακτική αυτή, παραλλήλως βαίνουσα προς την όλην επί τδ όπισθεν κίνησιν, όλονέν εξελίσσεται, αν δέ μέχρι της χθές δ' αντίζηλος του παραιτηθέντος Ειρηνοδίκου άνευρε την διά της μεθόδου της «λιπάνσεως των έγγραφών», κατά την άμίμητον του κ. Γ. Γκούμα έκφρασιν, τέχνην του πλείονα άπδ τδ Κεντρικόν ταμείον, υπό τδ πρόσχημα των, όδοιπορικών έξόδων άπορροφών, δέν αποκλείονται την αύριον οι εις τδν Ειρηνοδικήν καταφεύγοντες την αυτήν της λιπάνσεως των δικογράφων να εκλέξωσι και επιτυχώς να εφαρμόσουν μέθοδον.

Τότε δέ ο Θεός της Ελλάδος και ο Ελληνικός χαρακτήρ ως μάς σώσουν άπδ τδν κατήφορον, εις δν άνατάσχετοι φερόμεθα.

ΜΙΑ ΠΑΓΙΣ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΟΙ

Προς την διεύθυνσιν της «Δικαιοσύνης».
 Δέν ένθυμούμαι καλώς αν ο συνεργάτης σας «Ιώβ», ούτινος εις σειράν φύλων έδημοσιεύσατε παρατηρήσεις περί των άτελειών της νομοθεσίας μας, υπό τδν τίτλον «Οι κόμβοι των συναλλαγών», έπραγματεύθη και την περίπτωσιν των επί υποθήκη δανειζομένων εμπόρων εν συνδυασμῷ προς την περιφημον του Έμπορικου μας νόμου διάταξιν, κατά την όποιαν είνε άκυρος και άνευ αποτελέσματος ή εξ ιδιωτικής θελήσεως ύποθήκη, άν δ' τίτλος ταύτης άπεκτήθη εντός των δέκα ήμερών πδ τής παύσεως των πληρωμών του εμπόρου. Έάν ο συνεργάτης σας εκείνος έπραγματεύθη και την περίπτωσιν ταύτην, νομίζω ότι ο τίτλος των παρατηρήσεών του: «κόμβοι των συναλλαγών», δέν εξέφραζε τελείως τδ πρῶγμα, διότι παγίς πλέον δεινοτάτη άποβάνει ή παρατιθεμένη άνωτέρω διάταξις του Έμπορικου μας νόμου, καθ' όν τρόπον μάλιστα έρμηνεύουν και εφαρμόζουν ταύτην τδ δικαστήριά μας.

Παντός άλλου εις θέσιν να κατανοήσωσι τδ μέγεθος του νομοθετικού τούτου και δικαστικού συγχρόνως άστοπήματοδ είνε οι άναγκάζονται ύμδν, πδ των όμμάτων των όποιων πλέον ή άπαξ θα κατέρρευσαν Υποθήκαι και εν όνόματι του νόμου θα κατενεμήθησαν κατά τδ σοσιαλιστικώτερον των συστημάτων περιουσία. Τδ πώς επιτυγχάνεται τούτο, αν όλοι δέν τδ ύπέστημεν άπ' ευθείας, όλοι όμως τδ γνωρίζομεν, συγχρόνως όμως και τδ άνεχόμεθα. Μετά εν, ούχι σπανίως δέ και μετά δύο ή και περισσότερα έτη, πληροφορείται ο τδν ύπνον του ένκρέτου κοιμώμενος ένυπόθηκος δανειστής, ότι ο όφειλέτης του, όχι μόνον εκηρύχθη **σήμερον** εις κατάστασιν πτωχεύσεως, άλλ' ότι και διά της άποφάσεως της κηρυξάσης αυτόν εις πτώχευσιν άνήχθη ή

ήμέρα της παύσεως των πληρωμών του εις εποχήν προγενεστέραν της άποκτήσεως του τίτλου της ύποθήκης! Κράχ δέ τότε ή ύποθήκη με όλας τās θεωρίας περί κτηματικής ασφαλείας και με τὰ συστήματα της δημοσιότητος.

Και έφ' όσον μεν ή διόρθωσις μόνον νομοθετικώς ήτο δυνατόν να επέλθη θα ύπήρχε δικαιολογία τις. Η διόρθωσις όμως ασφαλέστατα έπέρχεται διά της κοινοτάτης θελήσεως των δικαστών μας, οι όποιοι, καθ' αυτόν τδν περι πτωχεύσεως νόμον μας, έχουσι άπόλυτον τήν έλευθερίαν να άναγάγωσι τήν ήμέραν της παύσεως των πληρωμών εις οίανδήποτε εποχήν.

Άτυχώς όμως οι δικαστάι μας, Πραίτορες αληθείς, δέν μεριμνώσι περί πραγμάτων τδσον ελαχίστων, διά τούτο δέ άρκεί ή προσκαγωγή οίουδήποτε έγγραφου, χρονολογίας και ποιότητος οίκαδότητε, όπως πείσει αυτούς προς καθορισμόν της ήμέρας της παύσεως των πληρωμών. Περί των αποτελεσμάτων της τοιαύτης άμεριμνησίας δέν είνε ανάγκη να σās άπασχολήσω. Ο άνωτέρω συνεργάτης σας, εξετάζων τὰ της άκινήτου κτήσεως εν σχέσει προς τήν γυναικικα και τούς άνηλικους, κατέληξε πειστικώτατα εις τδ συμπέρασμα, ότι τδ ήμισυ της άκινήτου κτήσεως άπενεκρώθη, μεταβληθέν εις εκτός συναλλαγής. Υπερθεματίζων και εγώ, μετά λόγου όμως, εις τδν βασιμώτατον τούτον ύπολογισμόν, άνευ διαταγμῷ άποφαινομαι, ότι ένεκα της άνω του Έμπορικου Νόμου διατάξεως και της κατά τοιούτον τρόπον έρμηνείας και εφαρμότης αυτής υπό των δικαστηρίων μας, ή προς τούς εμπόρους και την άκίνητον αυτών κτήσιν δυσπιστία των επί υποθήκη δανειζόντων έφθασε μέχρι τοιούτου σημείου, ώστε άμφιβάλλω αν δέκα επί τοις εκατόν εκ των εμπόρων δύνανται να χρησιμοποιήσωσι τήν άκίνητον αυτών ιδιοκτησίαν, παρέχοντες αυτήν εις ύποθήκην. Ποιον δέ τδ εκ τούτου αποτέλεσμα; Ότι τδ εν τέταρτον της όλης άκινήτου κτήσεως καθίσταται ένεκα του ειδικού τούτου λόγου, εκτός συναλλαγής. Ποιον δέ τδ περισσέουμα της άτυχοῦς ταύτης άκινήτου κτήσεως, ής τδ έτερον ήμισυ άπενεκρώθη χάριν των γυναικδων, των ύπάνδρων ή μη, και των άνηλικων; Τδ εν τέταρτον εν συνόλω και μόνον!

Υπό τοιούτους όρους σās βεβαίω ότι άποβάνει αδύνατον να όρίση τις και την δόσιν της άφειλείας ή όποία άπαιτείται όπως διαθήση τις τὰ κεφάλαιά του δανείζων εμπόρους επί υποθήκη, άλλά και την δόσιν της αναλησιίας αυτών τούτων των εμπόρων, οτινες μακαριώτατα άδρανοῦσι, των οικιδν αυτών .. καταστασών εκτός συναλλαγής!

Δέξασθε κ.λ.π. ύμέτερος Ρωμάος.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Φίλε Κύριε Διευθυντά της «Δικαιοσύνης»,
 Υπεράγαν χαιρω βλέπων ότι αναλαμβάνετε άγώνα νέας κατευθύνσεως της εν Ελλάδι νομικής επιστήμης, μάλιστα δέ επί τή ευκαιρία άρθρου του εν Βόννη γνωστού καθηγητού εν τῷ Πανεπιστημίῳ αυτής.
 Ίσως να μη γνωρίζητε, φίλε κύριε, ότι κατά Νοέμβριον του 1900, δτε και έπανήλθον εκ της παρά τῷ Παρισίῳ εκθήσεαι και τοις Συνεδρίοις αυτής σπουδής μου, ήρξάμην εν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίας της Πολιτικής Οικονομίας (κακῶς Πλουτολογίας καλουμένης) άπδ νέας άπόψεως, δηλονότι διά προηγουμένης προκαταρκτικής παρασκευής εν τῷ Κοινωνιολογία, τήν δέ πρώτην μου εκείνην διδασκαλίαν λαμβάνω τήν τιμήν να άποστείλω ύμιν εν σμικρῷ τευχιδίῳ. Ως θέλετε ίδῃ, τήν Κοινωνιολογίαν έθεώρησα έκτοτε μετά των εσχάτων συνεδρίων της Δύσεως, πηγὴν σπουδής άπαραίτητον, οῦ μόνον εις τήν οικονομικήν επιστήμην, άλλά και εις πᾶσαν έτέραν, ιδίᾳ δέ τήν

ποινικολογικήν. Καίτοι δέ συστήσας και πανεπιστημιακόν φροντιστήριον επί τούτῳ, καιτοι επέμεινα διδάσκων κατά τδν προμνησθέντα τρόπον, δέν επέτυχον να συγκρατήσω τούλάχιστον τήν περιέργειαν των κ. κ. σπουδαστών.

Εις τδν διερωτώμενον, ως και εις τδν άναφωνοῦντα μεθ' ήμδν, ότι σήμερον πρέπει να δοθῇ νέα κατευθύνσις εις τήν επιστήμην του Δικαίου, να άναπετασθῇ δηλονότι ή σημαία της κοινωνιολογικής έρευνης παντός προβλήματος, άποκρίνομαι: Πολλοί λόγοι συμβάλλουσιν εις τήν άνεπιτυχίαν της όσον άτελῶς καν προῦποτεθῇ ότι ήρξάτο δι' έμοῦ κοινωνιολογικής διδασκαλίας, ως μη έδει.

Προέχει εν τούτοις ή εν τῷ Πανεπιστημίῳ έλλειψις εδρῶν της κοινωνικοπολιτικής επιστήμης, μάλιστα δέ τμήματος ειδικού αναλόγου προς τδ γαλλικόν «sciences juridiques» και διαφόρου της «sciences economiques», εις δ' καθ' έκλογήν προς λήψιν διδακτορικῶν διπλωματων θα έδικαιούτο να προσέρχεται ο φοιτητής παρ' ήμιν, καθαρῶς νομικῶς ή τούναντίον δημοσιολογικῶς κατηρτισμένος.

Άλλ' επί τούτῳ ή έδρα της Δημοσιονομίας δέν άρκεί αυτή (αν κατά παραδρομήν ίσως παρεστήσατε άγνωστον εν Ελλάδι, ενῷ είνε πασίγνωστον ότι οι εν Γερμανία σπουδᾶσαντες πολιτικᾶς επιστήμης άναγκαστικῶς έμελέστησαν Finanzwissenschaft=Δημοσιονομίαν και Volkswirtschaft ή politische Oekonomie=ιδιωτικῶν (κακῶς) ή πολιτικῶν οικονομίαν) πρέπει να συνοδεύηται και υπό διδασκαλίας ιστορίας οικονομικῶν δογμάτων και διδασκαλιῶν, προς δέ υπό διδασκαλίας νομοθεσίας δημοσιονομικής, βιομηχανικής και γεωργικής, πλὴν της Πολιτικής Οικονομίας, ήτις άποτελεῖ τήν πρωτίστην βάση των δημοσίων σπουδῶν και ήτις προῦποτεθῆσι μελέτην και ειδικότητα συμπάσης της «Κοινωνιολογικής επιστήμης» (Socialwissenschaft).

Εδελπιστῶν ότι συμπλήρωσις δημοσιονομικής έδρας σημαίνει σύνθημα άναδιοργανώσεως της άνωτάτης Παιδείσεως, χαιρετίζω γηθοσύνης πᾶσαν προς αυτό συμβάλλουσαν έργασίαν.
 14 Μαΐου 1906.
 Ύμέτερος Κ. Χ. Βουρνάκος Δικηγόρος και ύφηγητής της Πολιτ. Οικονομίας

Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Έν σχέσει προς τδ ζήτημα της αξιοπρεπούς παραστάσεως και τās έκλογάς των δικηγόρων ως αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και προς τήν μείωσιν ήν τδ αξίωμα τούτο ύπέστη κατά τās τελευταίας έκλογάς εν τῷ προσώπῳ των δικαστικῶν αντιπροσώπων Τήνου και Πάλλης, ο εν Αθήναις δικηγόρος κ. Γεώργιος Κεφάλας άπέστειλε προς ήμās τās κατωτέρω κρίσεις, περί της ορθότητος των όποιων οῦδεις κηδόμενος ύπερ αξιωματος τοιαύτην έχοντας ύψηλήν άποστολήν επιτρέπεται να έχη δευτέραν γνώμην.

Άνεξαρτήτως προς τδ εν τῷ Βουλῆ αποτελεσμα και τήν επικύρωσιν των έκλογῶν Τήνου και Πάλλης, εκείνο ύπερ τδ γε νῦν έχον και άπδ των στηλῶν τούτων τυγχάνον εξεταστέον είναι ο κατά της δικαιοσύνης και των δικαστικῶν αντιπροσώπων κατενεχθείς ήχηρότατος και άπ' άκρου εις άκρον όλοκλήρου του Έλληνικού άντηγήσας κόλαφος, δν κατήνεγκον μεν καθ' αυτών εν τῷ άποκέντρῳ δήμῳ των και εν τῷ έκλογικῷ αυτών μέθῃ και παραζάλη οι θρασεῖς έκλογεῖς της Τήνου, κατήνεγκε δέ παραπλήρως και σοφιστευομένη εν μέσῳ και πλήθοντι Βουλευτηρίῳ και ή Βουλῆ των αντιπροσώπων του έθνους, ή τεταγμένη να επιδλεπῇ τήν κανονικήν και εὔτακτον λειτουργίαν πάσης εν τῷ κράτει αρχής και εξουσίας, παρέχουσα συνάμα και διδάγματα ήθικῆς εις τδν λαόν.

Και ήδη προβάλλεται τδ ερώτημα: Ποία έσται ή τύχη των καταγγελλέντων, και όποία έσται ή διαγωγή των δικαστικῶν αντιπροσώπων και ιδίᾳ των δικηγόρων εν μελλούσαις έκλογαίς;

Βεβαίως ή άπόφασις της Βουλῆς κατέστησε, δύναται τις εῖπειν, άδρανεῖς και άνικάνους τās χεῖρας της δικαιοσύνης να δαζέχεται του κύκηνος τούς θρασυτάτους παραβάτας του έκλογικου νόμου και τούς αῦθαδεστάτους ύβριστάς της δικαιοσύνης, και συνεπῶς οῦτοι, δύνανται άνενόχλητοι να σκέπτονται όποιου είδους έκλογικᾶ όργια θέλουσι διαπραξείν εις μελλούσας έκλογάς, οι δέ δικαστικοί αντιπροσώποι, και πρό πάντων οι εις τδ δικηγορικόν σῶμα άνήκοντες, πρέπει σοβαρῶς να σκεφθῶμεν, αν υπό τοιαύτας πολιτικᾶς και κοινωνικᾶς συνθήκας μάς επιτρέπεται του λοιπού να αναλαμβάνωμεν τδ βαρὺ και χαλεπὸν, οῦ μὴν άλλά και κινδυνῶδες, του δικαστικού αντιπροσώπου έργον, να προκινδυνεύωμεν ύπερ του έκλογικου νόμου και των πολιτικῶν εν γένει έλευθεριῶν, και ακολουθῶς ως μόνην άμοιβήν να ύφιστάμεθα άπδ τδ έλευθερον της Βουλῆς βῆμα τὰ σῶματά και τās λοιδορίας του πρώτου τυχόντος αῦθάδους και άναγῶγου δημαγωγου. Άντι της άποδοχῆς τοιούτου διορισμοῦ, πρέπει άπδ κοινοῦ να σκεφθῶμεν αν στοιχειωδῶς δέν μάς επιβάλλεται να προτιμήσωμεν τήν ποινήν του έκλογικου νόμου, όστις μάλιστα είνε ζήτημα αν θα δύναται να εφαρμωσθῇ πλέον καθ' ήμδν, άφου ήδη ή Βουλῆ διά της ψήφου της κατέστησεν άμφιβολον και τήν ύπαρξιν και τήν εις τδ μέλλον εφαρμογήν του.

Γ. Ν. Κεφάλας Δικηγόρος εν Αθήναις

Αι στήλαι της «Δικαιοσύνης» είνε εις τήν διάθεσιν παντός δικηγόρου, δικαστου ή άλλου δικαστικού προσώπου, ευρισκομένου εις τήν ανάγκην ή επιθυμούντος να ανακινήση πᾶν εν γένει ζήτημα σχετιζόμενον με τήν άπονομήν του δικαίου.

Υπό πᾶσαν έποψιν έκφραστικώτατος είνε ο χαρακτηρισμός δν ο κ. **Ηλ. Ποταμιάνος** δίδει εις τούς διαγωνισμούς, άποκαλῶν τούτους

Οι διαγωνιζομενοι Δικαιωνισμοί!

Ποίαν σημασίαν κατέληξε να έχουσι οι διαγωνισμοί παρ' ήμιν και τί ήτο δυνατόν να άποκαλύψουσι τὰ παρασκηνία των άναστροφένων και τί συνωστισμοί άρχιερέων μετά δασαρχῶν και άνεψιδν μετά άναδεκτων επιτελοῦνται, μόνον οι όγδδου εξ άγχιςτείας συγγενεῖς παντός διαγωνιζομένου αν τελήθησαν. Άπδ ανθρωπομαζώμα δέ τοιούτου είδους κατέληξε να άναζητήσωμεν και τούς νέους Εισαγγελεῖς μας κατά τδ ύποβληθέν νομοσχέδιον!

Οι άργόσχολοι επισκέπται του Πρωτοδικείου Αθηνῶν αναγινώσκουσιν έκαστοτε διαγγέματα άνηρητημένα εις τήν θύραν της αίθουσας,

Τδ βόρειον Πειραιῶς και τὰ όποια τδ Βόρειον Ειρηνοδικεῖον Πειραιῶς καθ' εκείνην μεν

τήν συνεδρίασιν επιλαμβάνεται τούτου ή του άλλου αριθμοῦ των πρωτοεσιδάκτων ύποθέσεων, κατά τήν άλλην δέ του άλλου αριθμοῦ των μετ' άπόδειξιν και τὰ παρόμοια. Έν άλλαις δηλαδή λέξεσι, τδ Ειρηνοδικεῖον τούτο, εις τοιαύτην υπό έποψιν ένημερότητος περιέστη άπδ του τέλους του παρελθόντος έτους άξιοθρήνητον κατάστασιν, ώστε, κατά μίμησιν των πολυμελῶν δικαστηρίων, διεμόρφωσε και πινάκιον, εκ της σειράς του όποίου, άνά πᾶν δεκαπενθήμερον ή τδ συντομώτερον άνά πᾶσαν εβδωμάδα, ένεργεῖται ή έκφωνήσις και συζήτησις πολλοσχημορίου εκ του σωροῦ όλου των ύποθέσεων αίτινες τδ μεν εκ της άδρανεῖας τδ δέ εκ της άνωμαλίας, ένεκα της μεταθέσεως του κ. Ειρηνοδίκου, έπεσώρευθησαν.

Και ταῦτα μεν οι άργόσχολοι του Πρωτοδικείου θαμῶνες πληροφοροῦνται. Πῶς όμως οι άμέσως ένδιαφερόμενοι κάτοικοι της πόλεως του Πειραιῶς, ήτις έμπορικωτάτη, αν δέν άπατώμεθα θεω-

ρείται, υποδέχονται και κρίνουν την κατάσταση ταύτην, ου φροντίς εις τους διαφόρους Ίπποκλείδας.

Κατά παράδοξον τρόπον, τόσοι ούκ ολίγοι των δικαστών μας όσον και οι πλείστοι των δημοσίων υπαλλήλων διατελοῦσιν εισέτι,

Η διπλή εν πλήρει συγχύσει **προσωπικότης** των δύο εγώ συνεπώς δε [και των δύο προσωπικότητων τας όποιαις κατ' ανάγκην φέρουσι. Της συγχύσεως δε ταύτης συνέπειαι άναπόφευκτοι εινε άλλοτε μεν τούτο τó επεισόδιον μονομαχίας μετά η άνευ προπαρασκευαστικών πράξεων και άλλοτε τó άλλο μηνύσεων κατ' ιδιωτών η προσωπικών άντεγκλήσεων η και άντεκδικήσεων. Δέν κατωρθώθη τούτέστι να κατανθη είσέτι ότι άλλο τó εγώ ενός δικαστού ως ατόμου και άλλο τó εγώ του ίδιου ως δικαστού.

Και εινε μεν πιθανόν η άποδομένη εις τον δικαστήν η τον δημόσιον εν γενει υπάλληλον μομφή να εινε τοιαύτης φύσεως, ώστε δυσχερέστατα να διαγιγνώσκηται αν ó απευθύνων ταύτην τον άνθρωπον ήβλησε η επέτυχε να προσβάλη ουχι δε τον υπάλληλον. Είς ταύτας όμως ακριβώς τας περιπτώσεις άξιούμεν μεγαλοθυμίαν από τον ίσως άδικηθέντα, ην μεγαλοθυμίαν έπιδεικνύει, ουχι ταρταρινικώς προκαλών επεισόδια μονομαχίας η άντεκδικούμενος επί τη βάσει του αξιώματός του, αλλά διαψεύδων εμπράκτως πᾶσαν κατ' αυού έπιρροφείσαν μομφήν.

Ζήτημα εκ των ζωτικωτάτων θίγει εν έτέρω στήλη ó υπό τó ψευδώνυμον **Ρωμαζος** εκτακτος ήμων συνεργάτης, τó

Η παύσις των πληρωμών προς τον χρόνον της πάυσεως των πληρωμών, τον δια της αποφάσεως ορίζόμενον και του κύρους της υποθήκης όπερ έξαρτάται εκ του γεγονότος τούτου. Τó γραφόμενον υπό του συνεργάτου ήμων τούτου, ότι εις πλείστας περιπτώσεις η ήμερα της παύσεως των πληρωμών ανάγεται εις χρόνον κατ' εν η και περισσότερα ετη προγενέστερον της ήμερας καθ' ην δημοσιεύεται η κηρύττουσα την πτώχευσιν άπόφασις, δέν εινε υπερβολή.

Αί συνέπειαι της τοιαύτης τακτικής εινε τόσοι κατ'άδηλοι και τόσοι ζωηρώς εξεικονίζονται υπό του γραφόντος, ώστε πᾶσα περαιτέρω λέξις περιττεύει. Τά δικαστήρια ήμων, τά μετά τóσης ευκολίας, πάντοτε δε άνευ άποδείξεων αλλά επί τη απλή προσαγωγή συναλλαγματικών η άλλων έγγραφων άμφοβόλου ποιότητος, άποφαινόμενα περί της ήμερας της παύσεως των πληρωμών του εις πτώχευσιν κηρυττομένου εμπόρου, υπέχουσι καθ' ήμας την υποχρέωσιν να αναλογίζονται ότι λειτουργοῦσιν εν τόπω όπου ύφίσταται νόμος περί πτωχεύσεως μόνον, όν δέν υποβηθηούσιν οι άπαραιτήτοι παράγοντες των εμπορικών έπιμελητηρίων και συλλόγων και του όποιου τά θεμέλια ύποσκάπτει καθ' εκάστην η εμπορική μικροπονηρία, ήτις εινε αναγκαιά συνέπεια της έλλείψεως παρ' ημίν εμπορικής άντροφής και εμπορικού πνεύματος εν γενει.

Νέα πάλιν φάσις του πάντοτε φλέγοντος ουδέποτε δε ριζικώς λυομένου πολυθρυλλήτου ζητήματος των φυλακών μας. Κατά την νεαν ταύτην εν Αθήναις Εισαγγελέων των Έφετών και Πλημμελειοδικών και του κ. Γεννάδη, προτείνει όπως καταργηθώσιν αι φυλακαι του Παλαιού Στρατώνος, τους θαμώνας δε τούτων υποδεχθώσιν αι φυλακαι Αιγίνης και Σύρου έπισκευαζόμεναι η συμπληρούμεναι δια διαπάσης του μηδαμινού ποσού των τοικισίων χιλιάδων δραχμών.

Κατά σύμπτωσιν άτυχη άμφοτέρα αι πόλεις αύται ευρίσκονται εγγύτατα της θαλάσσης ούτως ώστε ήδύνατό τις να υποθέσῃ ότι επίτηδες εξέλεξαν τας φυλακας τούτων οι άρμόδιοι, όπως ρίψουν εις τó πέλαγος τρεις όλας έκκοντάδας χιλιάδων. Έξακολουθούμεν εν άλλοις λόγοις να άποπειρώμεθα εν ζωτικώτατον τούτο των ζητημάτων την έφαρμογήν της εκ του προχείρου έξοικονομήσεως, άδυνατούντες να πεισθώμεν, ότι άνευ συστηματικής και έπιστημονικής των φυλακών όργανώσεως, ματαιοπονούμεν συντηρούντες ποινικά δικαστήρια και άπαγγέλλοντες ποινάς, διότι προτιμώτερον να λάβωμεν άπαξ δια παντός την άποφασιν ότι τó άδικειν εν Έλλάδι δέν συνεπάγεται ποινήν η να άπονεύωμεν διπλώματα φθίσεως η άλκοολισμού η χασισοποσίας εις τους άποφίτους των τρωγλών εκείνων ως φυλακας όνομάζομεν.

Τό ζήτημα των δικηγορικών δικαιωμάτων και της έκκαθορίσεως τούτων, παρουσιάζουσι και υπό την έτέραν του όψιν αι σήμερον δημοσιευόμεναι επιστολαί. Παρά την γλισχρότητα των προέδρων, έπέρχονται αι δικαστικαι άποφάσεις, δια των όποιων δίδεται τó τελευταίον κατ'ά των δικηγών και των διαδίκων κτύπημα. Κατά τó σύστημα του **prix fix**, τά δικαστήρια μας, εν μεν τώ πρώτῳ βαθμῳ έπιδικάζουσι δραχμάς 20-25, εν δε τῳ δευτέρῳ 20-30, ως έξοδα πάσης εν γενει συζητήσεως, πλην των παρεμπιπτούσων περί άντικαταστάσεως Εισηγητού η παρατάσεως προθεσμίας, καθ' ός τó έπιδικάζόμενον ποικίλλει μεταξύ 10-20! μη λαμβάνοντα ποσώς υπ' όψιν, ότι πᾶσα άνεξαίρετως συζητήσις προϋποθέτει δαπάνην πραγματικήν δραχμών δέκα πέντε κατ' ελάχιστόν όσον και ότι ουχι σπανίως αι δαπάναι αύται υπερβαίνουσι τας 25 η και τας 50 δραχμάς.

Παρ' όλα όμως ταύτα ó δικαστικός τιμοκατάλογος, άμειωθής και σταθερός εξακολουθεύ έφαρμοζόμενος επί πάσης άνεξαίρετως υποθέσεως, συνηθέσεται δε εινε αι περιπτώσεις, καθ' ός, κατ' άποκοπήν τρόπον τινά, τέσσαρες η και πέντε επί μιαις υποθέσεως συζητήσεις, δι' ός ó ενάγων θά έδαπάνησε περί τας πεντακοσίας δραχμάς, συνυπολογιζόμενων και των άνυπολογίστων δαπανών της δια κερτύρων η πραγματογνωμόνων άποδείξεως, άποτιμώνται άντι δραχμών 50 η 25.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Την μεταπροσεχή Κυριακήν 28 τρέχοντος και ώραν 8 μ. μ. γενήσεται τó γεύμα των δικηγών εν Κηφισία (ξενοδοχείον Τζανιδου). Παρακαλούνται οι κ. κ. συνάδελφοι, οι έπιθυμούντες να μετάσχωσι του γεύματος, να καταβάλωσι τó εκ δραχμών δέκα όρισθέν ποσόν τοίς κ. κ. **Μ. Σεβαστιανῳ και Π. Καραπάνῳ (Σοφοκλειου)**.

Η διοργανωτική Έπιτροπή.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Είς προηγουμένη ήμων περί δικαιοσύνης μελέτην έθεωρήσαμεν ως πρόσφορον προς άνόρθωσιν αύτης μέτρον τó έφ' ώρισμένον χρόνον άμετάθετον των δικαστών, αλλά και τó καθ' υποχρέωσιν μεταθετόν μετά την πάροδον του χρόνου τούτου. Πρό πάντος δε την ιεραρχικήν έπιτήρησιν, και τον άυστηρόν ετήσιον περί των πράξεων αυτών έλεγχον, όστις να κανονίζη την προαγωγήν των η την εκ της ύπηρεσίας άποπομπήν των. Έπεφυλάχθημεν δε να εξετάσωμεν κατ' ιδίαν εκάστην των δικαστηριακών παρ' ημίν διακθμίσεων ύπηρεσιαν. Πριν όμως εισέλθωμεν εις αυτάς νομίζομεν ότι δέον να εξετασθῃ μετά προοχής τó περί Εισαγγελικής αρχής ζήτημα. Ο Εισαγγελεύς, έχων εκ του Νόμου

την ύφιστην άποστολήν να βεβαιώνη και να καταδικώη τó άδικημα, εινε ó έπόπτης της έγκληματικότητος εν τη Πολιτείᾳ, και ó τροποδότης ούτως ειπείν της Ποινικής δικαιοσύνης. Εισαγγελία άδρανοῦσα η παρεκτρεπομένη, εκμηδενίζει τó σωτήριον του ποινικού δικαστού έργον. Η θέσις λοιπόν του Εισαγγελέως πρέπει να ηναι έλευθερα και ανεπηρέαστος. Είμαι μεν άληθές ότι δια της νομοθετήσεως προσκομμάτων προς άπόλυσιν του Εισαγγελέως έχει εξασφαλισθῃ πως η θέσις του, άλλ' η εξασφάλις αύτη δέν καθιστά αυτόν έντελώς άνεξάρτητον. Έξ άλλου όμως και η άπόλυτος μονιμότης αυτού, άντίκειται εις την φύσιν των διοικητικών καθηκόντων, υπό των όποιων προσθέτως περιβάλλεται, και δια τά όποια πρέπει να άπολαμβάνη της έμπιστοσύνης των κατ' αιρούς Κυβερνήσεων.

Προς διευκόλυνσιν της τοιαύτης θέσεως των εισαγγελέων νομίζομεν ότι σκόπιμον ειναι να διορίζονται ούτοι εκ του κύκλου των ίσοβίων δικαστών του Δικαστηρίου παρ' όψι ήρητοῦσιν, άνατιθεμένης αυτοίς δια Β. Διατάγματος της Εισαγγελικής ύπηρεσίας. Όταν δε παρασθῃ ανάγκη να άπολυθώσι, να επανέρχωνται εις την προτέραν ίσοβίαν θέσιν των. Τοιουτοτρόπως, ενῳ άφ' ενός ó Εισαγγελεύς καθίσταται άσφαλης και άνεξάρτητος, άφ' έτέρου και εις τας Κυβερνήσεως παρέχεται η ευκολία να εκλέγωσιν εκ του μεγάλου κύκλου των ίσοβίων δικαστών τον υπάλληλον της έμπιστοσύνης των.

Και δέν εινε νομίζομεν δύσκολον εκ του κύκλου των Αρειοπαγίτων να εῦρεθῃ τó κατάλληλον δια την θέσιν του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου πρόσωπον, εκ του κύκλου των Έφετών οι κατάλληλοι δια την θέσιν του Αντεισαγγελέως του Αρείου Πάγου και των Εισαγγελέων των Έφετών, και εκ του κύκλου των Πρωτοδικών οι κατάλληλοι δια τας θέσεις των Αντεισαγγελέων των Έφετών, και των Εισαγγελέων των Πρωτοδικών, άφου μάλιστα ó αριθμός των ίσοβίων θά αυξηθῃ κατ' ανάγκην δια της προσθήκης του αριθμού των διορισθησόμενων Εισαγγελέων. Οι ούτως διοριζόμενοι Εισαγγελείς θά έχωσιν άναμφισβήτητον τó δικαίωμα της ικανότητος, ως εισελθόντες εις την ίσοβιότητα συνεπεία νομίμου δοκιμασίας, και θά παύσωσι να ηναι τó έρμαιον της φατρίας και της διασθοράς.

Τά ύφιστάμενα ήδη προσόντα δια τον διορισμόν των Εισαγγελέων, τά έχουσιν οι πλείστοι των δικηγών του Κράτους η δε άπαιτούμενη προς τούτο έγκρισις του Αρείου Πάγου, άνευ ουδεμιαις δοκιμασίας η έλέγχου, εnéχει τι τó προφητικόν η τó όσφραντικόν της ικανότητος του προτεινομένου, ιδιότητα την όποιαν δέν δύνανται βεβαίως να άντιποιηθώσιν οι Κύριοι Αρειοπαγίται.

Τό μέτρον του να όρισθῃ ειδική δια τον διορισμόν των Εισαγγελέων έπιτροπή, και περιττόν εινε, διότι ύφίσταται ήδη τελεσφόρος λειτουργούσα η εξεταστική των δικαστικών παρεδρων έπιτροπή, και ασύμφορον, διότι οι διοριζόμενοι Εισαγγελείς θά εινε άπολύτως μόνιμοι, όπερ άντίκειται εις την διοικητικήν φύσιν των καθηκόντων των.

Οι ύφιστάμενοι έπιτυχώς την δοκιμασίαν των παρεδρικών εξετάσεων θά διορίζονται άντεισαγγελείς των Πρωτοδικών η ειρηνοδίκαι, και άφου δοκιμασθῃ δια της ύπηρεσίας των ταύτων ό χαρακτήρ αυτών και η ήθική, θά εισέρχωνται δια προαγωγής εις την ίσοβιότητα, εξ ής θά εκλέγωνται οι κατάλληλοι δια την εισαγγελικήν ύπηρεσίαν του Κράτους κατ'ά τα έκτεθέντα.

Ηδη έρχόμεθα εις την εξέτασιν εκάστης των δικαστηριακών διακθμίσεων. Και όσον μεν άφορα τά άνωτερα παρ' ημίν δικαστήρια, ταύτα διαφεύγουσι την άμεσον άντίληψιν έπαρχιακού δικηγούρου, και δέν δύναμειθ να φέρωμεν άσφαλώς τας περι αυτών κρίσεις ήμων, ως άφίνομεν εις άρμοδιωτέρους ήμων συναδέλφους. Οφείλομεν όμως να όμολογήσω-

μεν ότι τά δικαστήρια ταύτα εινε άπληλαγμένα πάσης ουσιώδους έπικρίσεως και μομφής.

Τό ζήτημα της ένημερότητος των εργασιών των, έξαρτάται εκ της έπαρκειας των μελών αυτών, και δύναται ευκόλως να εξομαλυνθῃ δια της άναλόγου αυξήσεως του αριθμού των.

Άκείνο τó όποιον πρέπει να προσέχωσιν οι τε Αρειοπαγίται και οι Έφέται, οι υπέροχοι ούτοι ιεροφάνται της Θεμίδος, εινε η νομολογία ην καθιερούσι δια των αποφάσεων των. Η νομολογία άναπληροῖ την άσφαλειαν του Νόμου, και εινε ó άναπόφευκτος αυτού ύποστηρικτής και σύντροφος. Πρέπει να εινε μεμελετημένη και σταθερά, δια να έχη τó ύψος και την έπιβολήν, αίτινες δέον να την χαρακτηρίζωσιν. Νομολογία άσταθής και έπαμφοτερίζουσα ελαττώνει την σοβαρότητα και την ύπόληψιν των άνωτέρων τούτων δικαστηρίων ήμων, και δίδει χώρα εις παρεξηγήσεις, αίτινες κλονίζουσι την πεποίθησιν περί της ευθύτητος και της άμεροληψίας αυτών.

Επί της λειτουργίας των Πρωτοδικείων και Πλημμελειοδικείων ήμων δέν έχομεν πολλά να παρατηρήσωμεν. Η ευσυνειδήτος δοκιμασία των παρεδρικών εξετάσεων άνύψωσεν όμολογουμένως τά δικαστήρια ταύτα. Η συγκρότησις όμως άμφοτέρων των δικαστηρίων τούτων εκ τριών μόνον, αλλά τακτικών πάντοτε δικαστών, εινε μέτρον λίαν έπωφελες και σκόπιμον. Ο τακτικός δικαστής εν τη ένασχήσει των καθηκόντων του συναισθάνεται και έχει μείζονα την ευθύνην των πράξεών του. Η συμπλήρωσις τούτων δια δικηγών νομίζομεν ότι ελαττώνει την τοιαύτην ευθύνην. Οχι βεβαίως διότι οι δικηγοροι στερούνται ευσυνειδησίας και ικανότητος, άφου εινε πασιδηλον ότι ó δικηγορικός κύκλος εnéχει δικανικας, έξοχότητας, αλλά διότι ó δικηγορος, λαμβάνων παρέρως μέρος εις την συγκρότησιν του δικαστηρίου, δέν δύναται να έχη πλήρη την ευθύνην, ην έχει ó τακτικός δικαστής. Έξ άλλου δε ένεκα πολιτικών λόγων, τοπικών συμπαιθιών, η έπαγγελματικής άντιζηλίας, δέν δύναται να εινε άπόλύτως άνεπηρέαστος.

Ίσως άντιπαχθῃ ημίν η ιδέα ότι τó τριμελές της συγκροτήσεως του Πλημμελειοδικείου δέν παρέχει την άποχρώσαν εγγύησιν προκειμένου περί στερήσεως της έλευθερίας του πολίτου. Η πεῖρα όμως άποδεικνύει ότι τó πενταμελές του Πλημμελειοδικείου ουδεμίαν έχει σημασίαν, προκειμένου μάλιστα περί ελαφρών αδικοτήτων τά όποια συνήθως δικάζει. Ενῳ εξ έναντίας, τó τριμελές συμβάλλεται εις την ευχέρειαν της συνεννόσεως των δικαστών, και εις την ταχύτητα της διεξαγωγής των υποθέσεων. Αλλά και περί σοβαρών παραβάσεων άνν πρόκειται, δια του ολιγοτέρου αριθμού των δικαστών η ευθύνη και η προσοχή αυτών εινε μεγαλειότερα κατ' άντίστροπον μαθηματικήν αναλογίαν. Οχι ήττον, άν θελήσωμεν να φρουρήσωμεν περισσότερον την έλευθερίαν του πολίτου, ως δώσωμεν εις αυτόν τó ένδικον της έφέσεως μέσον, όταν έπιβάλληται αυτῳ φυλάκισις πλέον των δύο ετών, άνευ της άνασταλτικής δυνάμεως της έφέσεως, και άνευ του δικαιώματος της άνακοπής, αλλά με την υποχρέωσιν της εισαγωγής της έφέσεως προς εκδίκασιν εντός δύο μηνών τó βραδύτερον, επί άντομική ευθύνη των συμπρατόντων προς ταύτην δικαστικών υπαλλήλων. Ούτω πως εξασφαλίζεται η άτομική έλευθερία του πολίτου, και ουχι δια των γελοίων διατυπώσεων των πρακτικών και των αποφάσεων, εις ός, προκειμένου περί ελαχίστης φυλακίσεως η προστίμου, τίθενται δεκακοτώ ύπογραφαί, και περιφέρονται ταύτα από οικίας εις οικίαν προς συλλογήν αυτών, ενῳ δια τας πολιτικές άποφάσεις τας άφορώσας ένίποτε εκατομμύρια όλα δραχμών έθεωρήθη έπαρκής η ύπογραφή του προέδρου και του συμπράξαντος γραμματέως.

Ο μόνος δικαστικός κλάδος, οστις έχει απόλυτον και κατεπείγουσαν ανάγκην επανορθώσεως, είνε ο αποτελών την κατωτέραν δικαιοσύνην. Η άδικαφωρία τής Πολιτείας δι' αυτόν αποτελεί άληθές έγκλημα διά την κοινωνίαν. Ο Ειρηνοδίκης είνε ή ψυχή τής κοινωνίας, και εις πᾶσαν μικράν συναλλαγήν, εις πᾶσαν ελαφράν παρεκτροπήν αναφρίνεται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν διφυᾶ ιδιότητα τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ ποινικοῦ δικαστοῦ, ὡς ὁ προτάτης τοῦ ἀδικουμένου πολίτου καὶ ὁ σωτῆρ. Καὶ ὅμως τὴν διακεκριμένην αὐτὴν δικαστικὴν θέσιν, ἥτις ἐξασφαλίζει τὴν ἀρμονίαν καὶ τὴν εὐημερίαν τῆς κοινωνίας, τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνεπιστεύθησαν εἰς διαπρεπεῖς δικαστικὰς ἐξοχότητας, ἡμεῖς ἐγκατελείψαμεν εἰς τὴν τύχην τῆς. Διηρέσαμεν αὐτὴν εἰς τρεῖς βαθμοὺς, ὡσανεὶ ἡ δι' αὐτῆς ἀποδιδόμενη δικαιοσύνη νὰ ἦνε ἀνάγκη νὰ ἀποδίδηται κατὰ βαθμοὺς εἰς τὸν πολίτην, ἐνῶ ἡ δικαιοσύνη πρέπει νὰ ἦνε μία καὶ ἡ αὐτὴ δι' ὅλους. Τοιοῦτοτρόπως εἰς πλείστα εἰρηνοδικεῖα τῆς τρίτης τάξεως, καὶ εἰς τινὰς δευτέρας, ὑπάρχει κατ' ὄνομα μόνον ἡ κατωτέρα δικαιοσύνη. Δὲν δύναται νὰ φαντασθῆ ὁ ζῶν εἰς κεντρικὰ μέρη ὁποῖα παρωδία καὶ ἐξευτελισμὸς δικαιοσύνης, ὁποῖα ὄργια διαπράττονται εἰς τὰ κατώτερα καὶ ἀπόκεντρα Εἰρηνοδικεῖα. Κλέπτουσι ἢ ζημιούσι τὸν πολίτην διὰ τῆς μεθόδου τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἵνα ἱκανοποιήσωσι τὰς φερεντικὰς ὀρέξεις διεφθαρμένου κομμπαρχίσκου ἢ νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς ἑκαστοῦς ἀθέμιτον κέρδος ἢ ὕψελος. Πλησίον δὲ αὐτῶν ψωμίζονται πρακτικοὶ δικολάβοι, ἐστερημένοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀναπτύξεως καὶ ἠθικῆς, οἵτινες συμπληροῦσι τὸ ἔργον τῆς ἐξαχρειώσεως καὶ τῆς καταστροφῆς. Καὶ ἡ τοιαύτη δικαιοσύνη καλεῖται δικαιοσύνη τοῦ λαοῦ!

Πρὸς θεοκαίαν τοῦ μεγάλου τούτου κακοῦ νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῶσιν οἱ βαθμοὶ τῶν Εἰρηνοδικεῶν. Νὰ κανονισθῶσιν Εἰρηνοδικεῖα καὶ περιφέρειαι ἐκ δεκαπέντε περίπου χιλιάδων κατοίκων αποτελούμενα. Νὰ διορίζωνται Εἰρηνοδίκαι οἱ δικαστικοὶ πάρεδροι μετὰ τὴν κεκανονισμένην δοκιμασίαν καὶ μετὰ τριετὴ ἢ πενταετὴ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν, οἵτινες διὰ προαγωγῆς εἰς Πρωτοδικὰς νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν δικαστικὴν ἰσοδότητην. Νὰ ἀνθεθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ καθήκοντα τοῦ Πταισματοδίκου, καθ' ὅσον ἡ ὑπαρξίς ἐιδικῶν Πταισματοδικεῶν καὶ περιττὴ εἶνε καὶ δαπανηρά. Νὰ ἔχωσι τὸν μισθὸν τοῦ Πρωτοδίκου καὶ μόνον ἱεραρχικῶς νὰ θεωρῶνται κατώτεροι αὐτοῦ καὶ νὰ δικάζωσιν ἀπικιτήσεις μέχρι ποσοῦ δραχμῶν 400, ὡς καὶ τὰς περι κατοχῆς διαφορὰς, ἐκτεινομένης οὕτω τῆς δικαιοδοσίας των. Πρὸ πάντων δὲ νὰ διατελῶσι τακτικῶς ὑπὸ αὐστηρᾶν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἀντὶ τῶν ἐβδόμηκοντα Εἰρηνοδικεῶν πρώτης τάξεως, τῶν ὀγδοήκοντα τῆς δευτέρας, τῶν ἑννεήκοντα τῆς τρίτης καὶ τῶν δέκα ἢ δεκαπέντε ἐιδικῶν Πταισματοδικεῶν, ἐν ὅλῳ δικαιοσύνην ἐξήκοντα περίπου, θὰ ἔχωμεν περὶ τὰ ἑκκτὸν πενήκοντα Εἰρηνοδικεῖα ἰσοβάθμια, διὰ τὰ ὁποῖα θὰ δαπανῶμεν ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερα, καὶ θὰ μορφώσωμεν κατωτέραν δικαιοσύνην ἀξίαν τοῦ μεγάλου προορισμοῦ τῆς. Θὰ καταρτίσωμεν δὲ οὕτω ὠριμένους περιφερειαί, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐκλογικὰ διαμερίσματα, ὅπου ἀισθανθῶμεν τὴν ἀνάγκην νὰ ἐφαρμόσωμεν ἐκλογικὸν σύστημα γνησίας ἀντιπροσωπείας, ὅσον λειτουργεῖ εὐδοκίμως ἐπὶ τὸσαῦτα ἔτη ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἄλλοις, ὅπου ἀμάρζει ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ εὐνομία.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 4 Μαΐου 1906.
Ἄλξανδρος Ι. Οἰκονόμου
 δικηγόρος Χαλκίδος

Ἐολόκληρον τὸ σύστημα Ῥωμαϊκοῦ Δικαοῦ Windscheid κατὰ μετάφρασιν Α. Ἀργυροῦ, πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 40. Πᾶσα αἰτήσις ἀπευθυνθεὶς εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Δικαιοσύνης» ἢ εἰς τὸν κ. Κ. Μπίρην δικηγόρον ὁδὸς Παισαϊῶν 39.

ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ

Κατὰ τὸν γενικὸν τοῦ ἄρθρ. 210 τῆς Πολ. Δικ. κανόνα ὁ ἠττώμενος καταδικάζεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, διότι γίνεται ἀδικῶς αἰτιος αὐτῶν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον κατὰ τὸ ἄρθ. 211 συμπληφρίζονται τὰ ἐξόδα, ὅταν ἕκαστος ἀδικῶς ἐν μέρει μὲν νικήσῃ ἐν μέρει δ' ἠττηθῇ, ἄρα πολὺ μᾶλλον, ὅταν περισσότερον νικήσῃ καὶ ὀλιγώτερον ἠττηθῇ, παρόμοια καὶ τ' ἄρθρ. 130 καὶ 131 τῆς Γαλ. Πολ. Δικ. καὶ 87 καὶ 88 τῆς Γερμ. Πολ. Δικ. V.

Περιπτώσεις

Α'. Δι' ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ζητεῖ δραχ. 1831.90]00. Τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8773 (1903) ἀποφάσεώς του εἶπεν αὐτῷ: ἔχεις δικαίον μόνον διὰ δραχ. 400, ἦτοι ὁ ἐνάγων ἠττηθῆ κατὰ τὰ 4]5, ἐν τούτοις ὁ κατὰ ποσοῦτον νικήσας ἐναγόμενος καταδικάσθη εἰς τὰ ἐξόδα τοῦ ἐνάγοντος δραχ. 55 καὶ εἰς τὰ τέλη τριῶν ἀποφάσεων δραχ. 33, τὸ ὅλον δραχ. 88. Συνεπεία ἐρέσεως τοῦ ἐναγόμενου τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς 6' ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 1673 (1905), εἶπε τῷ ἐνάγοντι, ἔχεις δικαίον ὀλιγώτερον ἦτοι διὰ δραχ. 150, ἦτοι ὁ ἐνάγων ἠττηθῆ περισσότερον ἐφεσίμως, κατὰ τὰ 11]12, ἐν τούτοις ὁ κατὰ ποσοῦτον περισσότερον νικήσας ἐναγόμενος καὶ ὀλιγώτερον ἠττηθῆς ἀντιστρόφως καταδικάσθη εἰς περισσότερα ἐξόδα ἀπὸ τὰ ἄνω τοῦ ἐνάγοντος ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν δραχ. 60 καὶ τὰ τέλη τοῦ Ἐφετείου μετὰ πρακτικοῦ ὄρκου καὶ μαρτυρικῶν δρ. 58 ἦτοι τὸ ὅλον 118.

Β'. Δι' ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ζητεῖ τὴν ἀπόδοσιν πηχ. τεκτ. □ 252 καὶ δρ. 200 μνησίων ἐνοίκιον αὐτῶν, τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς 6' ὑπ' ἀριθ. 4606 (1901) ἀποφάσεώς του εἶπεν αὐτῷ, ἔχεις δικαίον μόνον διὰ πηχ. 209 καὶ ἐτήσιον ἐνοίκιον δραχ. 30, ἦτοι ὁ ἐνάγων ἠττηθῆ κατὰ τὸ 1]5 ὡς πρὸς τοὺς πῆχεις ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐνοίκιον κατὰ τὰ 30]0 ὁ ἐναγόμενος καταδικάσθη εἰς τὰ ἐξόδα τῆς ἐνάγοντος δραχ. 200 καὶ τὰ τέλη τῶν πέντε ἀποφάσεων δραχμῶν 69, τὸ ὅλον δραχ. 269. Συνεπεία ἐρέσεως τοῦ ἐναγόμενου τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς 6' ὑπ' ἀριθ. 2102 (1901) ἀποφάσεώς του δεχεται μετὰ ὄρκου τοῦ ἐνάγοντος τὴν ἀγωγὴν διὰ τοὺς αὐτοὺς πῆχει. 209 ἀλλ' ἐτήσιον ἐνοίκιον δραχ. 15, καταδικάζει ὅμως τὸν ἐναγόμενον εἰς τὸ ἡμισυ τῶν ἐξόδων ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν δραχ. 100 καὶ τὰ τέλη μόνον τῆς ἀποφάσεως ταύτης δραχ. 86 τὸ ὅλον δρα. 186, ἀνακληθείσης ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης διατάσσεται νὰ πραγματοποιηθῶσιν εἰς βάρους ὅμως τοῦ ἐναγόμενου καὶ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς 7' ὑπ' ἀριθ. 1893 (1905) ἀποφάσεώς του εἶπε τῷ ἐνάγοντι: ἔχεις δικαίον ὀλιγώτερον, ἦτοι διὰ πῆχει. 113, ἐτήσιον ἐνοίκιον δραχ. 15, ἦτοι ὁ ἐνάγων ἠττηθῆ περισσότερον καὶ ἀπὸ τὴν ἄνω 2102 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου ὡς πρὸς τοὺς πῆχεις πλέον τοῦ 1]2 ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐνοίκιον κατὰ τὰ 98]0, ἐν τούτοις ὁ κατὰ ποσοῦτον περισσότερον νικήσας καὶ ὀλιγώτερον ἠττηθῆς ἐναγόμενος καταδικάσθη ἀντιστρόφως τῆς 2102 ἀποφάσεως εἰς περισσότερα ἐξόδα ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν δραχ. 230 καὶ τὰ τέλη τοῦ Πρωτοδικείου δραχ. 69 καὶ Ἐφετείου δραχ. 138 ἦτοι τὸ ὅλον δραχ. 437, πλὴν ἐννοεῖται τῶν βρεῶν ἐξόδων τῆς εἰς βάρους τοῦ ἐναγόμενου διεσχεθείσης πραγματοποιημοσύνης.

Δηλ. Ἐν ἀμφοτέροις ταῖς περιπτώσεσι ταύταις φαίνεται νὰ ἐφαρμόζεται ὡς κανὼν, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔχει μὲν δικαίωμα ν' ἀμνηθῇ καὶ νὰ νικήσῃ τὸν ἐνάγοντα Ἐφεσίμως περισσότερον, ἀπὸ ὅ.τι Πρωτοδικῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο πρέπει νὰ ὑποστῇ οὐ μόνον μείζονα δαπάνην ἀλλὰ καὶ νὰ πληρῶσῃ καὶ μείζονα ἐξόδα εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Γ'. Δι' αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ζητεῖ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διορισθέντος Εἰσηγητοῦ λόγῳ τῆς ἀπολύσεώς του, τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6700

(1904) ἀποφάσεώς του διορίζει νέον Εἰσηγητὴν, καταδικάζει ὅμως τὸν αἰτῶντα εἰς τὰ ἐξόδα τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παραμελήσῃ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του.

Δηλ. ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶνε ὡς νὰ λέγῃ, ὁ διεξάγων ἀποδείξειν πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὰς σκέψεις τῆς ἐκάστοτε κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸν Πάρεδρον καὶ νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ παυθῇ πρὸ τοῦ περάτος τῶν ἀποδείξεων, διότι ἄλλως αὐτὸς εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀπώλειάν του.

Δ'. Ἀλλὰ ὑπάρχουσι καὶ πλείστοι ἄλλαι περιπτώσεις, καθ' ἃς καὶ ὅταν τοῦ ἐνάγοντος καθ' ὅλοκληρίαν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, δὲν ἐπιδικάζονται αὐτῷ, τὰ ὅσα νομίμως ἐδαπάνησεν, ἀλλὰ λίαν μετριασμένα καὶ ἰδιὰ ὅταν διεξάγωνται μαρτυρικὰ ἀποδείξεις καὶ πραγματογνωμοσύναι, αἰτινες εἰσὶ πολυδάπανοι.

Αἱ περιπτώσεις αὗται καὶ πλείστοι ἄλλαι παρόμοιαι καθιστῶσι βέβαιόν, ὅτι τὰ Δικαστήρια δίδουσι μείζονα προσοχὴν καὶ ὀρθῶς εἰς τὴν ἀπόδοσιν δικαίου ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως ἢ τὰ ἐξόδα τοῦ νενικηκότος, ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ εἰς ταῦτα τούτου πρέπει νὰ δίδεται μεγαλύτερα ἀπ' ὅτι δίδεται προσοχή, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῆς μὴ σήμερον ἰσχυούσης διατάξεως Ἀρμ. Βιβλ. Α. Τιτλ. Δ. § 26. «Ἡ διάταξις κελεύει, ὥστε πάντα Δικαστήρην ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ κελεύειν τὰν ἠττηθέντα δίδονα πάντα τὰ δαπανήματα τὰ ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γενόμενα. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσῃ ὁ Δικαστὴς αὐτὸς τὴν ζημίαν ταύτην ἀναγκάζεται θεραπεῦσαι τῷ νενικηκότῳ μέρει.»

ΑΛΕΞ. Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΣ
 Δικηγόρος

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Δικαιοσύνης»

Εἰς τὰς δημοσιευθείσας ἐν τῇ «Δικαιοσύνη» παρατηρήσεις τοῦ «**Ἰῶδ**» ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τῶν δικηγορικῶν δικαιωμάτων ἀπὸ μέρους τῶν Προέδρων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν δικαστῶν εἰσηγητῶν, ἃς μοι ἐπιτραπῆ ν' ἀπαντήσω ὅτι ὁ ἀξίωσιμος συνεργάτης σας Ἰῶδ ὑπῆρξεν εὐτυχῆς δικηγόρος τῶν τοιαύτων πλουσίας ἐκκαθαρίσεως. Διότι, τί θὰ ἔλεγεν ὅταν, καὶ ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, καθ' ἣν τρεῖς ἦσαν οἱ ἐναγόμενοι κατοικοῦντες ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ, κοινοποιηθεῖσαν καὶ εἰς τέταρτον κατοικοῦντα ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὡς τρίτον παρ' ᾧ κατεσχέθη διὰ κατασχετηρίου συνεπεία ἀδείας τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, χρηματικὴ ποσότης καὶ ἡ ἐξηγήθη διὰ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς ἢ ἐπικυρώσεως, ἂν ὁ εἰσηγητὴς δικαστὴς ἐξεκαθάρισεν ἐξόδα δραχμῶν 22 !! (ναὶ κύριοι μὴ ἀπορεῖτε) καὶ εἰς διαμαρτυρίας τοῦ δικηγόρου τὰς ἀνεβίβασεν εἰς 31 !!;

Ἴδου δὲ τί ἐδαπανήθησαν μόνον διὰ χαρτόσημα ἐπιδόσεις καὶ τήνισυζήτησιν, ἐκτὸς οἷας δῆποτε ἀμειβῆς διὰ τὸν δικηγόρον:

4 γαρτ. δραμῆς διὰ τὰ κατασχετηρια καὶ γραφικὰ	Δρ. 5.20
4 ὁμοια διὰ τὰς ἀγωγὰς καὶ γραφικὰ	» 5.20
8 ἐπιδοτήρια αὐτῶν	» 16.00
6 καταβολὰ διὰ τὰς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιδόσεις ἐγγραφῆ εἰς πινάκιον	» 4.10
1 γαρτῶσημον πρωτοτύπου ἀγωγῆς καὶ γραφικὰ	» 3.30
1 ὁμοιον προτάσεων καὶ γραφικὰ	» 4.30
Ἐν ὅλῳ Δρ. 55.50	

Εἰς ταύτας δὲν περιλαμβάνονται αἱ διὰ τὴν ἀδειαν τῆς κατασχέσεως δραχ. 8, οὔτε αἱ διὰ τὴν προτίμησιν ἑτεραὶ δραχ. 30.90. Ὅτι δὲ εὐαρεστεῖσθε ὑπολογισατὲ διὰ κυρίαν συμβουλήν καὶ παρεπομένως καὶ διὰ παραστάσιν κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ σύνταξιν ἀγωγῆς ἀφορώσης περιουσιακῶν συμφέρον δραχμῶν 45 χιλιάδων καὶ τῆς καταρτίσεώς τῆς λόγῳ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς καταναλωσάσης δύο ζενύγια μελέτης.

Καὶ αὐτὸ μὲν εἶνε τὸ πρᾶγμα, τὸ γεγονός. Ἀπομένει ὅμως ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης καταστάσεως, δηλ. ἡ λύσις τοῦ ἀνίγμματος. Θ' ἀναμείνω τὰς γνώμας σο-

φοτέρων ἐμοῦ καὶ ἰδιὰ τοῦ ἀσχοληθέντος Ἰῶδ διὰ τὸ ζήτημα.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ γεγονότος τῆς αἰτίας καὶ τῶν κρίσεων εἶνε ἡ δὲν εἶνε εὐτυχῆς ὁ Ἰῶδ ἀνταμιφθεὶς μὲ δακάδραχμον γέρας, ἐνῶ ὁ ἰδικὸς μου ἦρας ἔχει παθητικὸν μὲν ἐκ τῶν δαπανηθέντων νομίμως καὶ ὦν ἐδικαιοῦτο τὴν λήψιν δραχ. 24.50, χωρὶς τὰ ὅσα ἐπλήρωσεν εἰς συμβουλὰς καὶ παραστάσιν, ἐξόδα προτίμησεως καὶ ἀδείας συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἦτοι παθητικὸν 70 δραχμῶν σύμφωνα μὲ τὸ διάταγμα τοῦ 1836 —; Χάριν τῆς ἱστορίας συνέβησαν ταῦτα ἐν Λαμῖα, ὅπου καὶ ἔχω πῆξει τὴν δικηγορικὴν μου καλύθην.

Ὁ Ἰωβότατος

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ
 ΔΗΜ. Ι. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
 Δικηγόρου ἐν Λαμῖα

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΗΤΟΙ
 Ἐρμηνεία τῶν περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων.
 Τιμᾶται δραχ. 2

Περὶ τῆς μελέτης ταύτης, ἥτις μαρτυρεῖ φιλοπονίαν καὶ γνώσεις τιμώσας τὸν συγγραψαντα, ἐπιφυλασσόμεθα νὰ γράβωμεν εὐότερον εἰς προσεχῆς φύλλον.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ὑπὸ **Βασιλείου Γ. Οἰκονομίδου**
 Ἐκδόσις ἑκτα
 Μετὰ πλείστον προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων

ὑπὸ **Μιχαὴλ Γ. Λεβαδῆ**
 Ὑψηλοῦ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἐξεδόθη τόμος Α'. τόμος Β', τεῦχος β'.

Τὴν ἑκτὴν ταύτην ἔκδοσιν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεμελήθη ὁ πολυμαθὴς ὑψηλοῦ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας κ. Μ. Λεβαδῆς. Καὶ εἰς μὲν τὸ κείμενον οὐδεμίαν ἐπὶ ἐπὶ μεταβολήν, πλὴν ἐκείνων αἰτινες παρίσταντο ἀναγκαῖαι ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως ἢ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινῶν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλ' ἐν τῆς σημερινῆς ἐγένοντο πλείστοι προσθηκαὶ καὶ βελτιώσεις, ἃς ἡ νεωτέρα νομολογία τῶν ἡμεδαπῶν καὶ ἄλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐπέβαλε, πρὸς δὲ διευκρινίσθησαν διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἄλλοτε ἄγνωστα, ἐγένοντο νῦν ἀντικείμενον ἐρεῦνης τῆς ἐπιστήμης. Ἐντελῶς νὰ εἶνε ἡ ἐρμηνεία τῆς ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις μὴ χριστιανικοῖς κράτεσι ἰσχυούσης προξενικῆς διαδικασίας. Ἐπιτίθειται ὅτι καὶ ἡ ἑκτὴ αὕτη ἔκδοσις γενόμενα μετ' ἄλλας ἐπιμελείας ὑπὸ διακεκριμένου ἐπιστήμονος ὡς ὁ κ. Μ. Λεβαδῆς, θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς δεξιώσεως ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι παρὰ τῷ δικαστικῷ καὶ δικηγορικῷ κόσμῳ.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΦΛΟΓΑΪΤΟΥ

Ἐξεδόθη ὁ Ε' τόμος τῶν Κωδίκων τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας τοῦ ἀεμνήστου Θ. Φλογαῖτου μετὰ νέαν ἐπεξεργασίαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Δημ. Ζαλούγου δικηγόρου καὶ ὑψηλοῦ. Ὁ τόμος οὗτος ἐπιγραφόμενος ὀργανισμὸς τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας περιέχει τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τὸ Πηδάλιον, ἦτοι τοὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας, τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, τοὺς Ἐκλογικοὺς νόμους μετὰ τῶν σχετικῶν γνωμοδοτήσεων καὶ ἐγκυκλίων, τῶν δέτων καὶ τῶν ἀναγκάων ὁδηγίων διὰ τοὺς δικαστικούς ἀντιπροδύτους, τοὺς νόμους περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ πάντας τοὺς γενικοὺς νόμους τοὺς μὴ ὑπαγομένους εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐνὸς μόνου ὑπουργοῦ, τὰ σχετικὰ νομοτελεστικά Β. Διατάγματα, τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων, καὶ πλείστας ὅσας ἐπεξηγητικὰς καὶ διασαφιστικὰς σημειώσεις, ὥστε ἀποτελεῖ βιβλίον χρησιμώτατον καὶ εὐρηστότατον τοῖς νομικοῖς. Τιμᾶται δραχ. 5,75 καὶ εὐρίσκειται παρὰ τοῖς κεντρικοῖς βιβλιοπωλείοις Ἀθηνῶν καὶ τοῖς ὑποπρακτορείοις τῶν ἐφημερίδων ἐν τοῖς ἐπαρχίαις.

Τύποις Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ